

6.
Sınıf

TANE TANE TÜRKÇE

DEFTER TADINDA BOL ALIŞTIRMALI
ETKİNLİKLİ YENİ NESİL SORU BANKASI

Davut Gezer
Fatih Ay
Numan Gençer
ALTIN NOKTA

NARTEST

TÜRKÇEYİ
TANE TANE ÖĞRENECEKSİNİZ

ÖN SÖZ

Değerli meslektaşlarımız ve sevgili öğrenciler,

Tane Tane Öğreniyorum

Kitabımız, Türkçe dersini daha eğlenceli ve öğrenilebilir bir hale getirmek için Milli Eğitim Bakanlığının yayımlamış olduğu kazanımlara uygun olarak büyük bir emek sonucunda hazırlanmıştır. Bu kapsamda kitabımızda, konunun öğrenciler tarafından daha iyi öğrenilmesini sağlamak için kazanımlara uygun olarak hazırlanmış öğreten sorular, MEB ders kitaplarına paralel olarak hazırlanmış tane tane kazanım testleri bulunmaktadır. Ayrıca kitabımız, MEB tarafından yayımlanan örnek sorular ve Liseye Geçiş Sınavı'nda sorulan sorulara uygun olarak hazırladığımız yeni nesil sorular içermektedir.

"Tane Tane Öğreniyorum" adını verdiğimiz kitabımızda konuların öğrencilerimiz tarafından tane tane öğrenilmesini, öğrencilerimizin okuduğunu anlama, yorum yapabilme becerilerinin yanında analiz, sentez ve muhakeme yeteneklerinin gelişmesini amaçlamaktayız. Yeni sınav sistemi ezberci anlayıştan uzak, verilen bilgilerin doğru yorumlanması mantığına dayandığından bu kitabımızda daha çok yorum sorularına yer vermiş bulunmaktayız.

Kitabımız şu bölümlerden oluşmaktadır:

Öğreten Sorular Bölümü: Kazanımlara %100 uyumlu olarak hazırladığımız öğreten sorular ile öğrencilerimiz konuyu daha iyi kavrayacak, kazanımın bir sonraki aşaması olan çoktan seçmeli sorular bölümüne geçmeden önce konu ile ilgili var olan bilgilerini pekiştirecektir.

Tane Tane Öğren Bölümü: MEB tarafından yayımlanan kazanımların öğrencilerimizde kalıcı hale getirilmesi için hazırlanmış olan bu bölümde konunun pekiştirilmesi amaçlanmıştır. Kolaydan zora doğru sıralanan sorulardan oluşan bu bölümün öğretmenlerimiz tarafından öğrencilerimize ödev olarak verilip konunun pekiştirilmesi için kullanılabileceği düşünülmüştür.

Yeni Nesil Testler Bölümü: Sözel mantık ve muhakeme, yorumlama, çıkarımda bulunma, tablo yorumlama, grafik okuma ve yorumlama, harita okuma ve yorumlama yeteneğini ön plana çıkaran soruların olduğu bölüm MEB tarafından yayımlanan örnek sorular ve iki yıldır Liseye Geçiş Sınavı'nda sorulan sorular örnek alınarak hazırlanmıştır.

Sevgili öğrencilerimiz, sınavda başarılı olmak akılcı, planlı ve verimli çalışmaktan geçmektedir. Bunun yanında sınava hazırlanırken kullanacağınız kaynaklar da çok önemli bir noktadır. Sınava hazırlanma konusunda en doğru tercihi yaparak aldığınız bu kitap TÜRKÇE dersi açısından hedeflediğiniz başarıya ulaşmanızı sağlayacaktır.

Çok titiz bir çalışmanın ürünü olan kitabımızın tüm meslektaşlarımıza ve öğrencilerimize faydalı olması temenni ederiz.

Türkçe Yazarları

İÇİNDEKİLER

1. KONU: SÖZCÜKTE ANLAM

Çok Anlamlılık	7
Sözcükler Arası Anlam İlişkisi.....	15
Söz Öbeklerinde Anlam.....	21

2. KONU: DEYİM, ATASÖZÜ VE ÖZDEYİŞLER

Deyimler	31
Atasözleri	35

3. KONU: CÜMLEDE ANLAM

Cümledeki Anlam İlişkileri	45
Anlatım Özelliklerine Göre Cümleler	53
Yorum Gerektiren Cümleler.....	57
Anlam Özelliklerine Göre Cümleler	65
Duygu İfade Eden Cümleler.....	71

4. KONU: SÖZ SANATLARI

Benzetme	83
Kişileştirme	84
Konuşturma	85
Tezat.....	86
Abartma	87

5. KONU: PARAGRAFTA ANLAM

Paragrafın Anlam Özellikleri	95
Paragrafın Yapı Özellikleri	109
Paragrafın Anlatım Özellikleri	121

6. KONU: SÖZEL MANTIK VE MUHAKEME

Sıralama Mantığı	135
Çıkarımda Bulunma	139
Yorumlama	143

7. KONU: GÖRSEL OKUMA/YORUMLAMA

Görsel Okuma	155
Grafik, Tablo, Kroki Okuma ve Yorumlama.....	159

8. KONU: METİN TÜRLERİ

Şiir Bilgisi.....	173
Hikâye Unsurları	174
Anı, Mektup, Tiyatro ve Gezi Yazısı.....	177

9. KONU: ÇEKİM EKLERİ

Hâl Ekleri ve İlgî Eki	187
İyelik, Çoğul ve Soru Ekleri	188

10. KONU: İSİMLER VE SIFATLAR

İsimler	195
Sıfatlar.....	196

11. KONU: TAMLAMALAR

Edatlar	203
Bağlaç ve Ünlemler.....	204

12. KONU: EDAT, BAĞLAÇ, ÜNLEM

Edatlar	211
Bağlaç ve Ünlemler.....	212

13. KONU: SÖZCÜĞÜN YAPISI

Basit, Türemiş ve Birleşik Sözcükler.....	219
--	-----

14. KONU: ZAMİRLER

Kişî Zamirleri, İşaret Zamirleri, Belgisiz Zamirler ve Soru Zamirleri	277
--	-----

15. KONU: YAZIM KURALLARI

"De", "mi", "ki" nin Yazımı	235
Sayıların Yazımı	237
Kısaltmaların Yazımı	238
Büyük Harflerin Kullanımı.....	241
Birleşik Sözcüklerin Yazımı	243

16. KONU: NOKTALAMA İŞARETLERİ

Nokta	253
Virgöl	254
Noktalı Virgöl, İki Nokta, Üç Nokta	256
Soru ve Ünlem İşaretleri.....	257
Kısa Çizgi ve Tırnak İşareti	258
Kısa Çizgi, Uzun Çizgi ve Eğik Çizgi.....	261
Yay Ayrac-Köşeli Ayrac	262

CEVAP ANAHTARI	269
----------------------	-----

SÖZCÜKTE ANLAM

Çok Anlamlılık

Gerçek, Mecaz, Terim Anlam
Geçiş ve Bağlantı İfadeleri
Dilimize Yerleşmemiş Sözcüklerin Türkçeleri

Tane Tane Test 1

Sözcükler Arası Anlam İlişkileri

Eş Anlam, Zıt Anlam, Sesteş
Soyut-Somut
Aynı Kavram Alanına Giren Sözcükler

Tane Tane Test 2

Söz Öbeklerinde Anlam

İkilemeler
Kalıplaşmamış Söz Öbekleri

Tane Tane Test 3

Beceri Temelli Sorular Test 1

Beceri Temelli Sorular Test 2

1. Ünite

Kazanımlar

- ⇒ Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.
 - a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmalarını sağlar.
 - b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturmasını teşvik edilir.
- ⇒ Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.
- ⇒ Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.
- ⇒ Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

MARTEST

ÇOK ANLAMLILIK

Gerçek, Mecaz, Terim Anlam

Bir sözcüğün akla gelen ilk anlamına **gerçek anlam**, sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlama **mecaz anlam** denir.

Öğreten Sorular

1

Aşağıdaki cümlelerde renkli yazılmış sözcüklerin gerçek mi yoksa mecaz mı olduklarını verilen boşluğa yazınız.

Ömer Seyfettin, edebiyatımızın usta **kalemlerindedir**.

Sonbahar gelince çiçekler bir bir **solmaya** başlar.

Bir tepsi baklavayı iki saatte **temizlemiş** oburlar!

Masada duran **yamuk** silgiyi çöpe attı.

Öğrencilerine karşı **sert** bir tutum takınmazdı.

Nihayet **uzun** uğraşlar sonunda çalışmayı tamamladım.

Sınavdan zayıf alınca babası çok **kızmış**.

Tatlılardan revaniyi çok severim.

Bahar gelince piknik yapmaya **bayılırım**.

Seni nereden tanıdığımı **çıkarmaya** çalışıyorum.

2

"Ateş" sözcüğünü gerçek ve mecaz anlamlarıyla birer cümlede kullanınız.

Gerçek Anlam:

Mecaz Anlam:

3

Kompartımandaki sıcağa karşı üşüdüğünü hissetti, sonra deniz kenarına gitmekte olduğunu düşünerek ürperdi. Gözünün önünde bir sahne canlanıvermişti.

Metinde yer alan altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdaki yargılardan doğru olanlarını işaretleyiniz.

"Sıcak" gerçek anlamda kullanılmıştır.

"Sahne" mecaz anlamda kullanılmıştır.

"Canlanmak" gerçek anlamda kullanılmıştır.

Bir sözcüğün sanat, bilim veya mesleki alanlarla ilgili özel kullanımlarına **terim anlam** denir.

4

Aşağıda verilen cümlelerdeki terim anlamlı sözcüklerin ilgili olduğu alanları karşlarına yazınız.

Cümleler

Alanlar

Bu hastane böbrek taşı tedavisinde oldukça iyidir.

Son derste silindirin hacmini hesapladık.

Gezegenler belirli bir yörüngede hareket eder.

Uyak, dize sonu ses benzerliklerine denir.

Makale yazmak için bilgi birikimi şarttır.

5

Aşağıda verilen cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin anlam özelliklerini işaretleyiniz.

Cümleler

Gerçek

Mecaz

Terim

Onun yüzünden konu yine sulanmıştı.

Duvardaki kedi sürekli miyavlıyordu.

Atmosfer basıncı düşmeye başladı.

Bu lokantada hesap biraz tuzlu gelir.

Türkçe yaşayan bir dildir. Bu yüzden sözcükler, zaman içinde farklı nedenlerle değişik durumlar için kullanılmıştır. Böylece bir sözcüğün birden çok anlamı olmuştur.

6

Aşağıdaki tabloda “bırakmak” sözcüğünün farklı anlamları verilmiştir. Karşılarındaki kutucuklara, verilen anlamlara uygun örnek cümleler yazınız.

Anlamlar	Örnek Cümleler
1. Elde bulunan bir şeyi tutmaz olmak	
2. Koymak	
3. Bir işi başka bir zamana ertelemek	
4. Unutmak	
5. Bir alışkanlıktan veya bir işten vazgeçmek	
6. Engel olmamak	
7. Sahiplik hakkını başkasına vermek	

7

“Soğuk” sözcüğünün anlamlarıyla bu anlamlara ilişkin kurulan cümleleri doğru şekilde eşleştiriniz.

Isısı düşük olan, sıcak karşıtı	Nadir Bey, nedense eski dostuna karşı soğuk davranıyordu.
Üşütecek derecede ısısı olan	Masadaki yemekler soğuk olduğundan misafirler tarafından pek beğenilmedi.
Yakın ve içten olmayan	Ahmet’in yaptığı soğuk şakalar artık dayanılacak gibi değildi.
Sevimsiz veya yersiz, antipatik	Soğuk havalarda erkenden işe gitmek daha zor oluyordu.

Sözcüklerin anlamlarını bilmek ve her sözcüğü anlamına uygun şekilde kullanmak önemlidir.

8

Metinde yer alan altı çizili sözcükleri tablodaki uygun yerlere yazınız.

Çocukların özgür düşünmesini teşvik etmenin en etkili yöntemlerinden birisi de onlardan hikâye oluşturmalarını istemektir. Bu sayede çocuk sınırları kaldırılabiliyor, yaratıcılığını ve hayal gücünü kullanabiliyor. Çocuklara görseller göstererek diyalog yazmalarını, karakterler arasında ilişki kurmalarını, onların duyguları üzerine konuşmalarını sağlamak çocukların çok boyutlu düşünmesine katkıda bulunuyor.

1.

Bir eserde duygu, tutku ve düşünce yönlerinden ele alınan kimse

2.

Bir şeyin nicelik bakımından inebileceği veya çıkabileceği en alt ve en üst yer, limit

3.

Bir amaca erişmek için izlenen, tutulan yol, usul, sistem

4.

Oyun, roman, hikâye vb. eserlerde iki veya daha çok kimsenin konuşması

5.

İsteklendirmek, özendirmek

9

Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

1. Bir olayı ve durumu gerektiren, doğuran başka olay veya durum, sebep
2. Çok yakın, sıkı fıkı, pek içten arkadaş
3. Acındırarak, acı verecek nitelikte olan, dokunaklı, üzücü
4. Zayıf olma durumu
5. Yetenek

1.									
2.									
3.									
4.									
5.									

Geçiş ve Bağlantı İfadeleri

Aralarında anlamsal ilgi bulunan kavram, olay ya da durumları aynı veya farklı yönde geliştirerek tek bir yargıya bağlayan ögelere geçiş ve bağlantı ifadeleri denir. Bu ifadelerden bazıları “**düşüncenin yönünü değiştiren ifadelerdir**”.

10

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere "ama, fakat, lakin, yalnız, ancak, oysaki, ne var ki, hâlbuki, buna rağmen, yine de" geçiş ve bağlantı ifadelerini getiriniz.

- Matematiği seviyorum ----- bazı konularda zorlanıyorum.
- Dışarı çıkıp gezmek istiyordu ----- annesi buna izin vermiyordu.
- Gelmesi için çok ısrar ettim ----- beni dinlemedi.
- Derslerine çok çalışıyordu ----- istediği notları alamıyordu.
- Beni yanlış anladı ----- ben onun iyiliği için konuşuyordum.
- Top oynayabilirsiniz ----- akşam ezanı okununca eve geleceksiniz.
- Olanlar yüzünden Ahmet'i suçluyordu ----- onun hiçbir suçu yoktu.
- Suçu kabul etti ----- camı kıran o değildi.
- Camlar kirlenmişti ----- camları daha dün silmişti.
- Birkaç kez kaza yaptı ----- motosiklet kullanmaya devam ediyor.

Geçiş ve bağlantı ifadelerinin bir kısmı “**destekleyici ve açıklayıcı**” niteliktedir.

11

Aşağıdaki cümlelerde geçen geçiş ve bağlantı ifadelerinin altını çiziniz.

- Bulaşıkları yıkamış üstelik harika yemekler de yapmış.
- Araba yarışlarına bayılırım özellikle Formula 1 yarışlarına bayılırım.
- Sağlığımıza dikkat etmeliyiz örneğin ellerimizi sık sık yıkamalıyız.
- İzmir'e dönmüyorum yani önümüzdeki hafta da buradayım.
- Tabletle çok oynuyorsun açıkçası bunu doğru bulmuyorum.
- Derse katılmıyorsun ayrıca arkadaşlarını da rahatsız ediyorsun.
- Ona inanmadılar hatta uzun süre onunla alay ettiler.
- Okul hayatım sona erdi başka bir deyişle mezun oldum.
- Spor yapmak son derece faydalıdır mesela düzenli olarak spor yapan kişilerde kalp hastalıkları riski ciddi oranda azalır.
- İnkâr etmiyorsun demek ki o mektupları yazan sensin.

Geçiş ve bağlantı ifadelerinden bazıları “**özetleyen ve sonuç bildiren**” ifadelerdir.

12

Aşağıdaki metinlerde boş bırakılan yerlere getirilebilecek uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini işaretleyiniz.

Metin		Metin	
Kullandığın fırça son derece kalın, ayrıntıları resmedememişsin. Bu renk seçimi de bence dekora uygun değil. ----- yaptığın bu resimle iyi bir not alamazsın.		Bilgisayar, amacının dışında kullanılırsa faydadan çok zarar verir. ----- bilgisayar faydalı bir alettir, tabi amacı dışında kullanılmadığı sürece diyebiliriz.	
Kısacası	Ancak	Özetle	Oysaki
Fakat	Öyleyse	Sonuç olarak	Hatta

Yabancı Dillerden Alınmış, Dilimize Henüz Yerleşmemiş Sözcüklerin Türkçeleri

13

Aşağıdaki tabloda verilen yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş sözcükleri Türkçeleriyle eşleştiriniz.

Popüler	Poşet	Dejenere	Mesaj	Abluka	Pozisyon
Bozulmuş	İleti	Durum	Kuşatma	Torba	Tanınmış

14

Aşağıda verilen yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş sözcüklerin Türkçelerini araştırıp karşılıklarına yazınız.

Brifing		Ambargo		Analiz	
Kampüs		Doküman		Semptom	
Defans		Detay		Marjinal	

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamıyla kullanılmıştır?
- A) Engelli koşullarda ülkemizi temsil eden sporcularımızı tebrik ediyorum.
- B) Bana bir miktar borç verebilir misiniz?
- C) Boksör, aldığı son darbeye yere düştü.
- D) Arkadaşım, keskin zekâsıyla her türlü problemi çözebiliyordu.
2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamda kullanılan birden çok sözcüğe yer verilmiştir?
- A) Yan masada oturanlar koyu bir sohbe dalmışlardı.
- B) Soruyu çözemedikçe köpürüyordu.
- C) Bu ince davranışın beni memnun etti.
- D) Şair geçinmek de şair olmak kadar zordur bence.
3. “Yeşermek” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamıyla kullanılmıştır?
- A) Küflenen peynirin üzeri yeşermeye başlamıştı.
- B) Bahar gelince ağaçlar da yeşerirdi.
- C) İçinde nedensiz bir aşk yeşeriyordu.
- D) Bahçe, mart ayıyla birlikte yeşerirdi.
4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük terim anlamda kullanılmamıştır?
- A) Borçlarını ödemek için yüklü miktarda kredi kullanmak zorunda kaldı.
- B) Hâkim, tahliye kararı verince mahkeme salonunda büyük bir sevinç yaşandı.
- C) Dünya, hem kendi eksenini hem de Güneş etrafında döner.
- D) Lambayı açınca odaya sarı, soluk bir ışık yayıldı.
5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “şurup” sözcüğü “çeşitli meyve özleri ve şekerin kaynatılmasıyla elde edilen içecek” anlamıyla kullanılmıştır?
- A) Kadayıfa hazırladığımız şuruptan döktük.
- B) Sabahları vişne şurubunu suyla karıştırıp içtim.
- C) Bu şurubu içtin mi bir şeyin kalmaz.
- D) Öksürük şurubu çok iyi geldi.
6. Kilo aldığım için giydiğim ceketin önü kavuşmuyor.
- Bu cümlede yer alan “kavuşmak” sözcüğünün anlamı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?**
- A) Ayrı kalınan, sevilen bir kimseyle bir araya gelmek, onu yeniden görmek
- B) Varmak, ulaşmak
- C) Bir araya gelmek, birleşmek
- D) Yokluğu çekilen veya çok istenen bir şeye erişmek, onu elde etmek

7. Sıradan insanların günlük yaşamları, Esendal'ın ince mizahı, sade anlatımı ve günlük konuşma dili içinde çarpıcı öykülere dönüşür. Esendal'ın öykülerini okuduğunuzda sadeliğin süslü yazmaktan çok daha güçlü bir silah olduğunu fark edersiniz.

Metinde yer alan "süs" sözcüğünün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Süslemeye, süslenmeye yarayan şey
- B) Süsleme veya süslenme işi
- C) Anlamı zenginleştiren edebiyat sanatı
- D) Güzellik veren, güzelleştiren şey

8. Aşağıdaki cümlelerde yer alan geçiş ve bağlantı ifadelerinden hangisi "düşüncenin yönünü değiştirir" nitelik taşımaktadır?

- A) Ödevlerini günü gününe yapıyor hatta bazen gününden önce bitiriyordu.
- B) Artık konuşmuyor demek ki uyudu.
- C) Annesinin sözünü hiç dinlemiyor üstelik ona dikleniyor.
- D) Başına gelenlere çok üzülüyor ama belli etmiyor.

9. İşletmeler sadece hedeflerine odaklanır ancak bu da yanlışır.

Bu cümlede yer alan altı çizili sözcüğün yerine aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Oysa
- B) Hatta
- C) Ama
- D) Fakat

10. Böyle konuşunca bayağı sinirlendim.

Bu cümleye altı çizili sözcüğün kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Son sınavda sorular epey zordu.
- B) Güneş batarken gökyüzü âdeta kızıla boyanırdı.
- C) Bu basit hesaplarla bir yere varamazsın.
- D) Yazdığım kitap hemen hemen bitti.

11. Salgın, günbegün artıyor; insanları çaresiz bırakıyordu.

Bu cümleye altı çizili sözcüğün kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde yoktur?

- A) Alınan tedbirler her geçen gün artıyor.
- B) Çocuk, gündün güne iyileşiyordu.
- C) Gün geçtikçe işler daha da kötüleşmeye başladı.
- D) Kışın günlerce yağmur yağdı.

12. I. Bu süreçte ekstra soru çözmek faydalı olacak.
II. Yeni jenerasyon okumaya çok önem veriyor.
III. Eğitim toplam dört seanstan oluşuyor.
IV. Bu çalışmadan istediğimiz randımanı alamadık.

Aşağıdakilerden hangisi numaralanmış cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerden herhangi birinin Türkçe karşılığı değildir?

- A) Fazladan
- B) Yazılım
- C) Verim
- D) Nesil

Sözcükler Arası Anlam İlişkileri

Eş Anlam, Zıt (Karşıt) Anlam, Sesteş (Eş Sesli)

Yazılışları farklı, anlamları aynı olan sözcüklere **eş anlamlı (anlamdaş)** sözcükler denir.

Öğreten Sorular

1

Aşağıdaki sözcükleri örnekteki gibi eş anlamlarıyla eşleştiriniz.

Mesken

Rüzgâr

Vazife

Ulus

Kelime

Cümle

Sulh

Görev

Millet

Konut

Barış

Sözcük

Tümce

Yel

2

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin eş anlamlarını karşılarındaki kutucuklara yazınız.

- A. Bize kötülük yapanları affetmek çok güçlü bir yürek gerektirir.
- B. Nedense insanlar sürekli bu bahanelerin ardına sığınıyorlar.
- C. Bütün çabaları boşa gitmiş, yine başladığı noktaya dönmüştü.
- D. Şiir, dizeler hâlinde yazılmış edebi bir türdür.

Anlam bakımından birbiriyle çelişen, birbirinin tersi anlamlara sahip olan sözcüklere **zıt anlamlı** sözcükler denir. Bir sözcüğün zıt anlamlısı "-me, -ma, -siz, -süz, -suz, -süz" ekleriyle ve "değil" sözcüğüyle yapılmaz. Bunlar o sözcüğün olumsuzunu verirler.

3

Aşağıdaki sözcükleri örnekteki gibi zıt anlamlarıyla eşleştiriniz.

Cesur

Doğal

Ağlamak

Giriş

Kolay

Özgür

Çukur

Çıkış

Tutsak

Gülmek

Tümsek

Korkak

Yapay

Zor

4

Aşağıdaki tabloda yer alan boşlukları uygun şekilde doldurunuz.

Sözcük	Zıt Anlamısı	Olumsuzu
Önce		
	Vermek	
		Zayıf değil

Sözcük	Zıt Anlamısı	Olumsuzu
		Gitmemek
	Düzenli	
Açmak		

Yazılışları aynı, anlamları farklı olan kelimelere **eş sesli** sözcükler denir. Bir sözcüğün mecaz ve yan anlamları o sözcüğü eş sesli yapmaz. Şapka işareti kullanılan sözcükler de eş sesli değildir.

5

Aşağıdaki cümlelerde geçen eş sesli sözcüklerin altını çiziniz.

- Manisa'ya giderken yol kenarlarında pek çok üzüm bağı görürsünüz.
- Ağacın çürük dalına basınca kendisini yerde buldu.
- Toplantıdan geç çıkınca az ilerideki lokantada bir şeyler yedik.
- Bu sene eğitim seminerleri ocak ayında olacakmış.
- Karnım aç olunca gözüm hiçbir şey görmüyor.
- Aramızda şirket sırlarını dışarı sızdıranlar var.

6

Aşağıda verilen eş sesli sözcükleri farklı anlamlarıyla cümlelerde kullanınız.

Kara	
Yüz	
El	

Soyut-Somut Anlam

Beş duyu organımızın (görme, işitme, koklama, tat alma, dokunma) herhangi biriyle algıladığımız sözcüklere **somut**, algılayamadıklarımıza **soyut** sözcükler denir.

7

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcükleri somut-soyut kutucuklarına yerleştiriniz.

Yağmur yağdığında nedense içimi bir hüzün kaplar.
Gurbetteki ağabeyime duyduğum özlem iyice arttı.
Sınıfta pis bir koku vardı.
Kuşlar, sonbahar geldiğinde sıcak memleketlere göç eder.
İnsan, umut etmeye devam ettikçe yaşar.
Kasabın önünde bekleyen kediler çok sevimli görünüyordu.
Mikroplar sağlıklı koşullarda daha çabuk çoğalır.
Rüzgâr esince evin eski kapıları da gıcırdamaya başladılar.

Somut

Soyut

8

Aşağıdaki bilgiler doğruysa sonundaki kutucuklara "D", yanlışsa "Y" yazınız.

"Bu gece hava biraz daha soğuk olacaktı." cümlesinde "soğuk" sözcüğü somut anlamlıdır.

"Sokaktan gelen sesler onu derin uykusundan uyandırdı." cümlesinde "sesler" sözcüğü soyut anlamlıdır.

"Olan bitenler yüzünden yüreğinde bir üzüntü belirdi." cümlesinde "üzüntü" sözcüğü somut anlamlıdır.

"Dün gece rüyamda memlekete gittiğimi gördüm." cümlesinde "rüya" sözcüğü soyut anlamlıdır.

Aynı Kavram Alanına Giren Sözcükler

Ortak veya benzer amaçlı durumlar için kullanılan sözcükler **aynı kavram alanına giren sözcüklerdir**.

9

Aşağıdaki kutucuklarda, verilen kavram alanına giren sözcükleri işaretleyiniz.

Yük Amaçlı Taşıtlar

Kamyon

Otobüs

Tır

Bisiklet

Kişisel Temizlik Ürünü

Şampuan

Deterjan

El sabunu

Diş fırçası

Hikâye Edici Metinler

Deneme

Roman

Hikâye

Makale

10

Aşağıdaki görsellerin çağrıştırdığı kavramları işaretleyiniz.

Temizlik

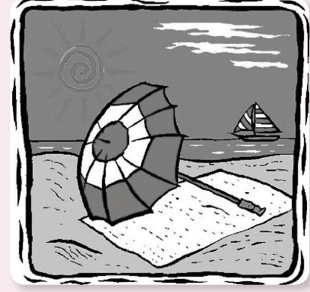
Gece

Eğitim

Deterjan

Sağlık

Bilgisayar

Tatil

Sınıf

Yaz

Deniz

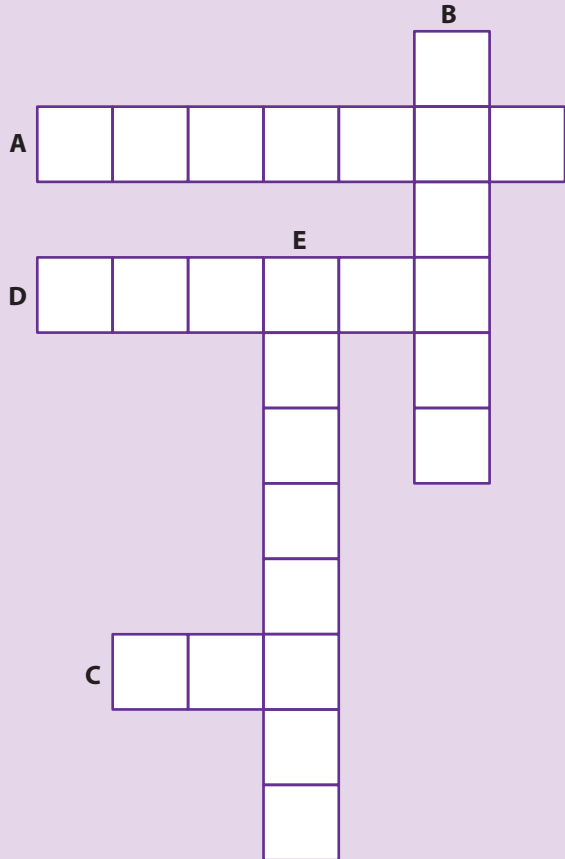
Uzay

Fırtına

11

Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

A.	Yaşlı sözcüğünün eş anlamlısı
B.	Aynı sözcüğünün karşıt anlamlısı
C.	"Küçük bir salla karşıya geçti." cümlesindeki eş sesli sözcük
D.	"Bir bütünü birden çok parçaya ayırmak" anlamındaki sözcük
E.	"Mutluluktan kapıyı bile açık bırakmış." cümlesindeki soyut anlamlı sözcük

1. Yanağındaki benle çok sevimli görünüyordu.

Bu cümledeki sözcükler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "Yanak" sözcüğünün eş anlamlısı "surat" sözcüğüdür.
- B) "Ben" sözcüğü eş seslidir.
- C) "Sevimli" sözcüğünün eş anlamlısı "sempatik" sözcüğüdür.
- D) "Görünmek" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmamıştır.

2.

I	II	III
Kirli	Temiz	Pis

Numaralandırılmış sözcükler için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) I ve II numaralı sözcükler eş anlamlı, I ve III numaralı sözcükler karşıt anlamlıdır.
- B) I ve II numaralı sözcükler karşıt anlamlı, I ve III numaralı sözcükler eş anlamlıdır.
- C) I ve II numaralı sözcükler eş anlamlı, II ve III numaralı sözcükler karşıt anlamlıdır.
- D) I ve II numaralı sözcükler karşıt anlamlı, II ve III numaralı sözcükler eş anlamlıdır.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük eş seslidir?**

- A) Sanatçılar, toplumun en değerli kişileridir.
- B) Bilgisayarın ekranı kirlenmişti.
- C) Yaz gelince ortalık iyice ısınır.
- D) Okula gitmek istemiyordu.

4. Çocuktum, ufacıktım,
Top oynadım, acıktım.
Buldum yerde bir erik,
Kaptı bir alageyik.

Bu dördlükteki sözcükler için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İlk dizedeki sözcükler eş anlamlıdır.
- B) "Top" sözcüğü eş seslidir.
- C) "Bulmak" sözcüğünün karşıt anlamlısı "aramak" sözcüğüdür.
- D) "Erik" sözcüğü somut anlamlıdır.

5. Bir şeylerin düzelmesi için aynı şeyleri sürekli tekrar etmek doğru mu? Yoksa farklı çözüm yolları mı aramak lazım? Belki de bakış açımızı değiştirmeliyiz.

Aşağıdakilerden hangisi metinde yer alan sözcüklerden herhangi birinin eş anlamlısıdır?

- A) Öneri
- B) Devamlı
- C) Orantı
- D) Sorun

6. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizilmiş sözcüklerin hangisi soyut anlamda kullanılmıştır?**

- A) Parlak renkli elbiseler bu yaz daha çok tercih ediliyor.
- B) Sporcuların kalp atış hızı normal insanlardan daha fazladır.
- C) Raflarda yer alan kitapların üzerinde bir parmak toz vardı.
- D) Hayvanlara da merhamet etmek dinimizin bir gereğidir.

7.

Sözcükler	Somut	Soyut
Korkuluk		✓
Dünya	✓	
Tıkırtı	✓	
Ruh		✓

Tabloda anlam özelliği yanlış işaretlenen sözcüğün yer aldığı satır aşağıdakilerden hangisiyle renklendirilmiştir?

- A) Turuncu B) Yeşil
C) Mavi D) Mor

8. ✿ Bugün sınıfta 12 kişi vardı.✿ Aşama doğru İzmir'e vardı.

Bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerde görülen anlam özelliğinin benzeri aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Gökyüzündeki yıldızlar bu gece daha parlaktı.
Edebiyat dünyasının yıldızı Necip Fazıl'dır.
B) Seni sürekli kardeşinle karıştırıyorum.
Bir saattir taşmasın diye çorbayı karıştırıyorum.
C) Kardeşikle bahçedeki yabancı otları yoluyorlar.
Bu yol hiç bitmeyecek gibi geldi bana.
D) Kaybettiğim para meğer cebimdeymiş.
Seninle bundan sonra cepten konuşuruz.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?**

- A) Bugünlerde çok abur cubur tüketiyorsun.
B) Sanal ortamda gerekli gereksiz pek çok bilgi var.
C) Yüksek tepenin karı çok olur, derler.
D) Ucuz işlerin pahalı sonuçları olur.

10. Çocuk kitapları yetişkinler tarafından da çok sevilerek okunan Hidayet Karakuş, bu kez kendi çocukluk anılarını yazdı. Çocuklarda anılarını yazma isteği uyandıracak onlara çocukluklarının tadını çıkarmayı öğretecek bir kitap işte O Çocuk.

A	B	A	R	U	K	T
Ş	B	Y	K	L	A	I
E	C	U	L	C	Ç	B
V	H	A	T	I	R	A
K	G	E	R	E	K	B
S	O	L	U	K	M	A
L	E	Z	Z	E	T	T

Yukarıdaki metindeki altı çizili sözcüklerin hangisinin eş anlamlısı bulmacada yoktur?

- A) Yetişkin B) Anı
C) İstek D) Tat

NARTEST

11. **Aşağıdaki sözcüklerden kavram alanına göre üçlü bir grup yapıldığında hangisi dışarıda kalır?**

- A) Güvercin B) Kartal
C) Kanarya D) Bülbül

12. I. Bu öksürük şurubunu günde üç defa aç karnına içmelisin.
II. Mide hapımı bulamıyorum, nereye koydunuz?
III. Yazın güneş gözlüğü kullanmak önemlidir.
IV. Egzama için bu krem son derece etkilidir.

Numaralanmış cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerden hangisi diğerleriyle aynı kavram alanına girmez?

- A) I B) II C) III D) IV

Söz Öbeklerinde Anlam

İkilemeler

Anlamı güçlendirmek amacıyla bir sözcüğün tekrarıyla ya da eş, karşıt, yakın anlamlarıyla birlikte kullanılmasına **ikileme** denir. İkilemeler ayrı yazılır ve araya hiçbir noktalama işareti getirilemez.

Öğreten Sorular

1

Verilen ikilemeleri tabloda yer alan uygun boşluklara yazınız.

koşa koşa

akıllı uslu

ileri geri

sağ salım

er geç

laf söz

açık açık

- » Buralarda çok dolaşmayın oluyor.
- » Okuldan çıkınca eve gittim.
- » Burada oturun, yaramazlık yapmayın!
- » varsınlar da İzmir'e, başka bir şey istemem!
- » Ağabeyime konuşunca ben de çok sinirlendim.
- » Bu bina buraya dikilecek.
- » Lafı ağzında gevelleme söyle de niyetini anlayalım.

2

Aşağıdaki ikilemeleri örnekteki gibi oluşum şekilleriyle eşleştiriniz ve eşleştirdiğiniz ikilemeleri cümle içinde kullanınız.

Oluşum Şekilleri	İkilemeler	Cümleler
Eş Anlamlı	apar topar	
Yakın Anlamlı	hısım akraba	Hısım akrabayı ziyaret ettim.
Karşıt Anlamlı	tıkır tıkır	
Biri Anlamlı Biri Anlamsız	yemek memek	
Her ikisi de Anlamsız	yalan yanlış	
Yansıma Sözcüklerle	sabah sabah	
m Ünsüzüyle	yırtık pırtık	
Aynı Sözcüğün Tekrarıyla	acı tatlı	

Kalıplaşmamış Söz Öbekleri

Sözcük gruplarında anlam sorularına cevap verirken sözcük gruplarının kullanıldığı cümleye çok dikkat etmeliyiz. Bu sözcük gruplarının genellikle kullanıldığı cümlelerde mecaz anlam kazandığına dikkat etmeliyiz.

3

Aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcük gruplarıyla anlamlarını eşleştiriniz.

1	Bazen sözlerimiz <u>varmasını istediğimiz noktaya ulaşamadığı için</u> hep eksik kalır.	a	Çıkar sağlanabilecek yeri veya şeyi bilmek, bulmak
2	Aydınlarımız, <u>sırtında taşıdıkları yükün</u> farkında olmalı ve ona göre konuşmalıdır.	b	Kulaktan kulağa yayılan, herkes tarafından anlatılan
3	Günümüzde sosyal medya yüzünden müthiş bir <u>bilgi kirliliği</u> ile karşı karşıyayız.	c	Özgün, kendine has olmak
4	Tarihin bu en büyük depremi, bölgedeki pek çok şehri <u>haritadan silmiştir</u> .	d	Söylenmek isteneni tam olarak ifade edememek
5	Kaleminin rengi kimsede olmayan yazarın son romanı yine ilgiyle karşılandı.	e	Duygusal olarak etkilemek
6	Bal alacağı <u>çiçeği bilen</u> kimseler için istediğini elde etmek pek de zor değildir.	f	Yok etmek
7	Aslında bu olayın gerçekte uzaktan yakından ilgisi yoktur fakat bir <u>şehir efsanesi</u> olarak yıllardır söylenegelmiştir.	g	Sorumluluk
8	Divan şiirinin <u>kalplere dokunan</u> farklı bir lezzeti vardır ve bunu sadece okumasını bilenler fark eder.	h	Doğruluğu veya yanlışlığı belli olmayan bilgi

1	2	3	4	5	6	7	8

4

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcük gruplarının cümleye kattıkları anlamları karşılarındaki boşluklara yazınız.

Babasının bulunmadığı zamanlarda eve kilit kürek olurdu çünkü bu konuda babası en çok ona güvenirdi.

Günümüzde Kırgızca, Azerice ve Kazakçanın Türkçeye dil akrabalığı bulunmaktadır.

Yoz düşünceler, toplumun ilerlemesinde en büyük engeldir ve derhal ortadan kaldırılmalıdır.

1. Orhan Veli'nin şiirlerinde bir İngiliz de kendisinden bir şeyler bulur çünkü

Bu cümleyi aşağıdaki sözcük gruplarından hangisiyle tamamlarsak cümlenin anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

- A) onun şiirleri evrensel bir nitelik taşıır.
B) onun şiirleri her dile çevrilmiştir.
C) onun şiirleri sadece Türk kültürünü yansıtır.
D) onun şiirleri kimseye benzemeyen bir özgünlük barındırır.

2. Bu kitapla çocuklar, hem Mavisel Yener'in çocukların dilinden anlayan kalemiyle öyküler okuma zevinci yaşayacak hem de Mustafa Kemal Atatürk'ü yaşamış gerçek olaylar üzerinden tanıyacaklar.

Bu metindeki altı çizili sözcük grubundan hareketle Mavisel Yener için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Çocukların derdini dinlemekten keyif alır.
B) Çocukların özelliklerini bilip öykülerini ona göre yazar.
C) Öykülerinde yabancı sözcüklere yer vermekten kaçınır.
D) Öykülerinde çocukluk anılarına yer verir.

3. Aşağıdaki cümlelerde yer alan ikilemelerden hangisi diğerlerinden farklı bir yolla oluşturulmuştur?

- A) Şaka maka eylül geldi, yaz bitti.
B) Çekmece bir sürü ıvır zıvırla doluydu.
C) Mırın kırın etme de akşamki düğüne gel işte!
D) Eften püften nedenlerle birbirinize küsmeyin.

4. Evime bu şekilde sorgusuz sualsiz giremezsiniz!

Altı çizili sözcük grubunun cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Herhangi bir sınav yapmadan
B) Hiç gereği yokken
C) İzin almadan, sormadan
D) Hiçbir hazırlık yapmadan

- 5.

Dünyaya zengin bir adamın oğlu olarak gelmemişseniz para harcamanın ne demek olduğunu bilemezsiniz. Hiçbir iş yapmanıza gerek yoktur ve istediğiniz şeyleri nasıl alabileceğinize kafa yormak zorunda kalmazsınız.

Bu metindeki boş bırakılan yere "sorumsuz, ölçsüz bir biçimde" anlamını karşılamak için aşağıdaki sözcük gruplarından hangisi getirilmelidir?

- A) azar azar
B) yavaş yavaş
C) bilir bilmez
D) hesapsız kitapsız

6. Prof. Dr. Doğan Aksan, uzmanı bulunduğu dil ve dil bilim alanında herkese seslenebilecek bir kaynak kitap hazırladı.

Altı çizili sözcük grubunun cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Herkesin anlayabileceği, ilgi göstereceği
B) Herkesin derdine çare olabilecek
C) Her konuya açıklık getirebilecek
D) Çok satan

7. Hemen çoğumuz, okula başlayışımızdan kısa bir süre sonra harfleri birbiriyle çatarak anlam çıkarma, başka bir deyişle okuryazarlık becerisini kazanırız.

Altı çizili sözcük grubunun cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeni harfler ortaya çıkarmak
B) Harfleri birleştirip anlamlı sözcükler elde etmek
C) Var olandan farklı anlamlar elde etmek
D) Sözcükleri yalan yanlış okumak

8. Türkçe; çağlar aşan, değişik kıtalara yayılan, değişik topraklarda yeni lehçeler, diller doğuran güçlü, engin bir dildir.

Cümledeki altı çizili sözcük grubuyla Türkçenin hangi özelliği vurgulanmak istenmiştir?

- A) Günümüz dünyasında ihtiyaçlara cevap veremeyen
B) Yaşadığı çağa ayak uyduramayan
C) Çok eskiden beri var olan ve bugün de varlığını sürdüren
D) Eskidiği için artık önemini kaybeden

9. **Aşağıdaki cümlelerde yer alan ikilemelerden hangisi "eş anlamlı sözcüklerin bir araya gelmesiyle" oluşturulmuştur?**

- A) Yıkanınca ak pak oldu benim yavrum!
B) Öteye beriye sorduşturduk ama bulamadık.
C) Çamurlu yollarda bata çıka ilerliyorduk.
D) Bir süre sonra sınıfta ses seda kesiliverdi.

10. Dilimizin geçmişine, günümüz Türkçesinin derinliklerine inenler ne engin bir deniz karşısında bulduklarını kolayca anlayacaklardır.

Bu cümlede "engin bir deniz" ifadesiyle Türkçenin hangi özelliğine vurgu yapılmıştır?

- A) Genişliğine
B) Saflığına
C) Zorluğuna
D) Evrenselliğine

11.

Tarih, savaşlarda düşmana galip gelen büyük komutanlarla doludur. Tarihte milletlerini daha ileriye götürmek için çalışan birçok önemli önder var. Ama hiçbiri Atatürk gibi anılmıyor, özlenmiyor. Tarih sayfalarında uyuyorlar.

Bu metindeki altı çizili sözcük grubunun taşıdığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Nutuk, kendisinden sürekli faydalanılabilecek bir başucu kitabıdır.
B) Bazı gelenekler, günümüzde ihtiyaçlara cevap veremediği için toplum tarafından rafa kaldırılmıştır.
C) Klasik otomobil tutkunları bu organizasyonla her sene Zeytinburnu'nda bir araya gelir.
D) Anneler, sadece Anneler Gününde değil yılın her günü hatırlanmalıdır.

12. Lafı uzatıyor, bir türlü konuya girmiyordu.

Bu cümlede "lafı uzatmak" söz grubuyla anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konuşmaya komik öğeler eklemek
B) Gerekli bilgiler vermek
C) Konuşmayı gereksiz bir biçimde başka sözlerle sürdürmek
D) Kimsenin anlamayacağı bir şekilde konuşmak

1.

<ul style="list-style-type: none"> • Uzamasına sebep olmak, uzamasını sağlamak • Başı, kolları veya bacakları bir yere yöneltmek • Bir şeyi vermek için birine yöneltmek

“Uzatmak” **sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?**

A) Masanın üzerindeki kalemi bana uzatır mısın?
 B) Şimdilerde öğrencilerin okulda saç uzatmasına kimse bir şey demiyor.
 C) Oturduğu yerden başını uzatıp “Parasının üstünü almayan kaldı mı?” diye seslendi.
 D) Kavgayı daha fazla uzatmanın anlamı yok.

2. Aynı kavram alanına giren sözcüklerden birini anlatan sözcüklere özel, tümünü anlatan sözcüklere genel sözcükler denir. Örneğin “çiçek” sözcüğü “papatya” ve “lale” sözcüklerine göre daha genel bir anlama sahiptir. Çünkü papatya bir çiçektir ama her çiçek papatya değildir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde sözcükler özelden genele doğru sıralanmıştır?

- A)

Türkiye	Özel
Dünya	↓
İzmir	
Ege Bölgesi	

B)

Ege Bölgesi	Özel
İzmir	↓
Türkiye	
Dünya	

C)

Dünya	Özel
Türkiye	↓
Ege Bölgesi	
İzmir	

D)

İzmir	Özel
Ege Bölgesi	↓
Türkiye	
Dünya	

3. Öykülerde Birce ve Ece kardeşlerin ev halleri gülmekten gözlerimizi yaşartan bir dille anlatılıyor. Kimi öyküde komşularla, kimisinde anneanneleriyle, kimisinde de anne ve babalarıyla gülünç olaylar yaşıyorlar. Onların istek ve beklentileri ile yetişkinlerinki kimi zaman karşı karşıya gelse de Birce ve Ece bu sorunları yaratıcılıkları ile çözüyorlar.

Bu metindeki altı çizili sözlerle anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Komik olmak-zıtlaşmak
 B) Mizah unsurunu öne çıkarmak-aynı fikirde olmak
 C) Yersiz bir espri anlayışı benimsemek-çatışmak
 D) Gülünç duruma düşmek-değer vermemek

4. "Her hasta, sevgiyle yaşanması gereken bir serüvendir. Özellikle "yürek" başroldeyse..." Yolunuzun düşmesini asla istemediğiniz ama varlığına minnet duyduğunuz ve işi "yüreğinize bakmak" olan idealist doktorlar işte böyle düşünüyor hastaları için.

Bu metinde "yüreğin başrolde" olmasıyla anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sadece yapılması gerekenle yetinmek
- B) İdealist olmak
- C) Duyguları ön planda tutmak, daha çok önemsemek
- D) Daha fazla kişi tarafından tanınmak

5. Geçiş ve bağlantı ifadelerinin bazıları düşüncenin yönünü değiştirir. Yani olumsuz bir düşünceden olumluya, olumlu bir düşünceden olumsuzla geçişi sağlar.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde geçiş ve bağlantı ifadesi, düşünceyi diğerlerinden farklı bir yönde değiştirmiştir?

- A) Sabah akşam çalışıyor, her gün onlarca soru çözüyor ama matematik netlerini bir türlü arttıramıyordu.
- B) Annesinin bir dediğini iki etmiyor ancak yine de gözüne giremiyordu.
- C) Günde on saat çalışıyorlar fakat inşaat bir türlü istenilen hızda ilerlemiyor.
- D) Erzurum soğuktur, kışları adamı mahveder ama insanları sıcaktır, samimidir.

6. Zihin haritaları sayesinde kafa karışıklığımı ve stresimi, netlik ve huzura dönüştürdüm. Bilgiler, beynimle aynı şekilde organize olup doğal ve anlaşılır hâle geldi. Yapılacaklar listem kısaldı, yüzüm gülmeye başladı, toparlandıkça gücüm arttı. Zamanı değil kendimi yönetmeyi öğrendim. - - - - çalışabileceğimi keşfettiğim, - - - - aslında gayet iyi olduğunu anladığım bu - - - - dünyanın renkleri tüm hayatıma yansıdı.

Bu metinde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Gülerek-zihnimin-sıradan
- B) Eğlenerek-hafızamın-sıra dışı
- C) Hoş vakit geçirerek-aklımın-olağan
- D) Şikâyet ederek-beynimin-farklı

1. Yazar, hemen her öyküsünde okuru yanında sözlük bulundurma mecburiyetinde bırakıyor. Bu durum da öykülerin bir anlamda sürükleyiciliğine zarar veriyor. Bir süre sonra öyküler sadece belli bir okur kesimine hitap eder oluyor.

Bu parçadaki “okuru yanında sözlük bulundurma mecburiyetinde bırakmak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuru araştırmaya ve öğrenmeye sevk etmek
B) Anlamı bilinmeyen sözcüklere sıklıkla yer vermek
C) Sözü gereksiz yere uzatmak
D) Pek çok yazım yanlışı yapmak

2.

Beyaz Zambaklar Ülkesinde; bataklıklardan, göllerden, granit taşlarından oluşan Finlandiya ülkesinin nasıl kalkındığının, “zambaklar ülkesi”ne nasıl dönüştüğünün hikâyesidir. Finlandiya'nın, bir avuç insanın çabasıyla ve azmiyle nasıl küllerinden doğduğunu anlatır.

Bu metinle ilgili,

- I. “Durumunu düzeltmek, aşamalı bir biçimde gelişmek, ilerlemek” anlamında sözcük kullanılmıştır.
II. “Az sayıda, çok az” anlamına gelen mecaz bir sözcük grubu vardır.
III. “Herhangi bir işi yapmak için ortaya konan güç” anlamına gelen eş anlamlı sözcüklere yer verilmiştir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

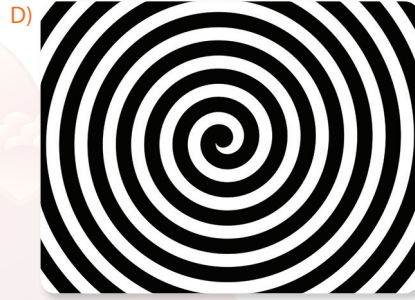
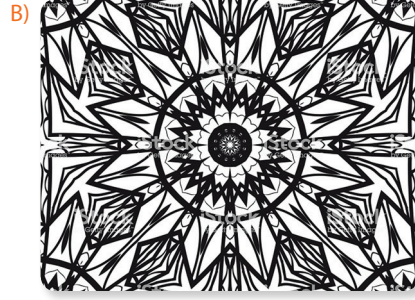
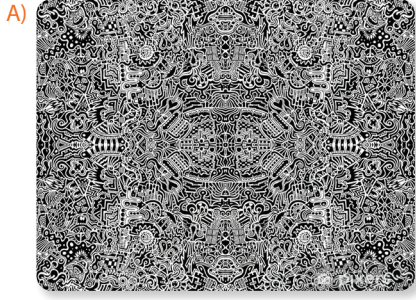
3. Yitip gidiyor dünya yumunca gözlerimi

Ve doğuyor yeniden gözlerimi açınca.

“Dünya” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu dizelerdeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Batı dünyası bu çağda çok sayıda reforma imza attı.
B) Dünya, Güneş'in etrafındaki bir turunu 365 günde tamamlar.
C) Dünyada neler olup bitiyor, merak edip haberleri açtım.
D) İş dünyasından pek çok tanınmış kişiyi bir araya getiren organizasyon 23 Mart'ta sona erecek.

4. Karmaşık; içinde aynı cinsten birçok öge bulunan, birbirine az çok aykırı birçok şeyden oluşan demektir. Buna göre aşağıdaki görsellerden hangisi bir karmaşıklığı ifade etmez?

5. Basit çözümler genellikle en iyi çözümlerdir. Zor olan, yalnızca bu gerçeğin farkına varmak değil bunu daha da ileri taşıyıp hem günlük hayatta hem de önemli kararlar vermeniz gerektiğinde temel değerlerinizden doğan basit çözümleri seçecek cesarete sahip olmaktır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili sözcüklerin anlamlarından biri değildir?

- A) Mülkiyetinde olmak, elinde bulundurmak
B) Bir sorunun çözülmesinden alınan sonuç
C) En önemli, belli başlı, ana, esas, asıl
D) Gözüne çarpmak, anlamak

6. Günümüzde psikolog ve eğitimciler, tiyatronun tedavi edici ----- de yararlanmaktadırlar. Çocuktaki duygusal problemlere ve uyum ----- drama tekniğiyle çözüm aranmaktadır. Çünkü ----- duyularımıza hitap etmesi, tiyatroyu birçok eğitim aracından üstün kılmaktadır.

Metindeki boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki ifadelerden hangileri getirilmelidir?

- A) niteliğinden - problemlerine - sözel ve sayısal
B) özelliğinden - sorunlarına - görsel ve işitsel
C) yönünden - zorluklarına - korku ve endişe
D) değerlerinden - yaklaşımlarına - zihinsel ve bedensel